

החלטת ועדת האתיקה

בקובלנות נגד חבר הכנסת מוסי רז בשל התבטאויותיו בישיבת ועדה

מיום י"ד בשבט התשע"ח - 30 בינואר 2018

הקובלנות

1. **רקע:** ביום 3 בינואר 2018 קיימה ועדת הכנסת ישיבה בנושא "יחסי הגומלין בין הכנסת ובין אזרחי ישראל תושבי יהודה ושומרון", אותה ניהל יו"ר ועדת הכנסת חה"כ יואב קיש. לקראת סיום הישיבה, מחו כמה חברי כנסת על כך שלא ניתנה להם הזדמנות להתבטא. אחד מאותם מוחים היה חבר הכנסת מוסי רז, ובשל כך הוא נקרא לסדר שלוש פעמים ברציפות ויו"ר הישיבה ביקש מהסדרנים להוציאו מהאולם. חה"כ רז קרא לעבר יו"ר הישיבה "אתה בריון אלים" ואמר כי לא יסכים לצאת, ובעוד אחד הסדרנים מוציאו מאולם הישיבות קרא לעבר היו"ר קיש "אתה טרוריסט" ו"מחבל" (מילים אלה אינן מופיעות בפרוטוקול אך המילים "אתה טרוריסט" נשמעות בבירור בשידור הישיבה).
2. בעקבות דברים אלה של חה"כ רז קיבלה הוועדה שתי קובלנות נגדו - האחת ממר דויד הרמלין, והשנייה ממר צביקה גלנט, יו"ר הנהלת סניף הליכוד בגבעת שמואל.

התגובה לקובלנות

3. חה"כ רז מסר לוועדה את התגובה הבאה:

"חה"כ קיש ניהל את ישיבת הוועדה בצורה מחפירה: לאורך כל הדיון הבטיח חה"כ קיש כי זכות הדיבור תינתן לח"כים לקראת סיום הדיון. למרות זאת, רק ח"כ ציפי לבני זכתה להשמיע את עמדתה למשך מספר דקות. כאשר זכות הדיבור ניתנה לי, היא הופרעה לאחר מספר שניות ובמקום להשליט סדר, החליט חה"כ קיש לקרוא דווקא אותי לסדר, למרות שזכות הדיבור הייתה שלי. את שלוש הקריאות לסדר הוא אמר בנשימה אחת ולמעשה השתמש בכך שהפריעו לי בזכות הדיבור שלי כדי להוציא אותי מהדיון ובכך להשתיק את עמדתי ואת עמדת הציבור אותו אני מייצג. בכך, חה"כ קיש חיבל בהליך הדמוקרטי. האופן בו הוא ניהל את הדיון המדובר היה בריוני ואלים. לפיכך, כשהשתמשתי בביטויים "טרוריסט" ו"מחבל", גם אם אינם מוצלחים, התכוונתי לאופן בו חה"כ קיש ניהל את הישיבה. עם זאת, אני מסכים כי התבטאויותי, שנאמרו בעידנא דריתחא, אינן הולמות את הכנסת ואת מעמדי הציבורי. אם ביטויים בלתי מוצלחים אלו מהווים עבירה על כללי האתיקה, קל וחומר שהכינויים שחה"כ קיש כינה אותי בעמוד הפייסבוק שלו, "מוסי

רז, מגינים וחברם של המחבלים... תומך המחבלים" כשהוא מרמז למחבלים
רוצחים ולא למחבלים הפוגעים בצורת ניהול ישיבה, מהווה עבירה".

החלטת הוועדה

4. ועדת האתיקה נדרשה כבר כמה פעמים בכנסת הנוכחית להתבטאויות פוגעניות של חברי
כנסת כלפי עמיתיהם, ופרסמה כמה החלטות בעניינים אלה.

באחת מהחלטותיה הראשונות בכנסת זו כתבה הוועדה כי "בעוד שהוועדה תמשיך להגן על
זכותם של חברי הכנסת לחופש ביטוי פוליטי ואידיאולוגי רחב ככל הניתן, היא לא תהיה
סובלנית להתבטאויות שיש בהן כדי ניבול פה, השמצה, הכפשה וביזוי של יחידים
וציבורים." (החלטה מס' 2/20).

בהחלטה נוספת כתבה הוועדה כי היא "מבקשת לפנות לחברי הכנסת ולבקש מהם שלא
להשתמש כלפי עמיתיהם בביטויים כדוגמת "רוצח", "מחבל", "נאצי". האשמות אישיות
מסוג זה אינן לגיטימיות, ושימוש בהן יהווה הפרה של כללי האתיקה ואף עלול להוביל
להטלת סנקציות משמעותיות כנגד מי שיעשה בהן שימוש." (החלטה מס' 15/20).

בהחלטה מאוחרת יותר כתבה הוועדה כי היא פונה לחברי הכנסת "בדרישה לחדול מלכנות
את עמיתם "רוצח", "שופך דם" וכינויים דומים, גם אם הם חולקים על עמדותיו מכל וכל.
כינויים שכאלה חורגים לדעת הוועדה מחופש הביטוי הפוליטי ועלולים אף לעודד פגיעה
בחברי הכנסת, ולכן "חכמים היזהרו בדבריכם". (החלטה מס' 21/20).

5. בהמשך להחלטות הנ"ל, גם במקרה זה הוועדה סבורה כי השימוש במילים "מחבל"
ו"טרוריסט" כלפי חבר כנסת אחר אינו לגיטימי ומהווה הפרה של כלל 2 לכללי האתיקה
המחייב את חברי הכנסת לשמור על כבוד הכנסת וכבוד חבריה.

עם זאת, לאור העובדה שחה"כ רז ציין בתגובתו כי מדובר בביטויים שאינם הולמים את
הכנסת ונאמרו בעידנא דריתחא, ובהתחשב בכך שזו הפעם הראשונה שבה עניינו נדון בפני
ועדת האתיקה, החליטה הוועדה, בהתאם לסמכותה לפי סעיף 13ד(ד)(3) לחוק החסינות,
להטיל על חה"כ מוסי רז נזיפה, בתקווה כי שימוש בביטויים שכאלה לא יחזור על עצמו.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.

חבר הכנסת יצחק וקנין
יושב ראש ועדת האתיקה